Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)

[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 376

enim quis hoc modo ligat dum tertio vocatus ad emendationem manifesti delicti et satisfactionem vilipendens per sententiam ecclesie a loco orationis et sanctorum communione et a consortio fidelium prescinditur et erubescat et pudore sceleris conversus peniteat. Tunc vero solvitur quando penitentiam confitens communioni admittitur et ecclesie reconciliatur. Per hanc autem excommunicationem hec infligitur pena. et gratia divina et protectio homini subtrahitur angelica. ut derelictus liberius in peccatum cadat. diabolo etiam potestas in talem hominem datur. orationes ecclesie illi non prodesse putantur. Postea querit quomodo secundum hos modos tres ligandi et solvendi verum sit quod dominus dicit illa in celis esse soluta et ligata que in terris sacerdotes ligauerunt et soluerunt. cum tamen ipsi quandoque ligatos et solutos ostendant. qui non sunt absoluti coram deo etiam predictorum modorum trium. ipsi etiam interdum indignos ligant et soluunt. Et respondet quod intelligendum est quod tunc solutio et ligatio sacerdotis divino iudicio approbatur quando clavis discretionis adhibita fit secundum exigentiam meritorum. Quando autem sacerdos in iudicando errat tunc qui ligatur apud deum iudicem ligatus non habetur nisi ecclesie sententiam contemnat. Et similiter dicendum est de solutione. Unde secundum Origenem. Interdum qui foras mittitur intus est. et qui foras est: interius retineri videtur. Ultimo occasione huius querit: quid sit illa macula et que sint ille interiores tenebre. a quibus deus animam purgat cum penitentiam immittit. Et respondet quantum ad maculam que remanet in anima. quod illa non sit mala voluntas. quia illa transivit. nec penitentie contemptus. quia ille est novum peccatum sed dissimilitudo et elongatio a deo que tanquam macula in est anime a qua purgatur per penitentiam. quantum vero ad tenebras interiores respondendo dicit. quod hominis mortaliter peccantis intellectus obtenebratur et naturalia vitiantur et gratia dei privatur. privatio ergo gratie dei et deterioratio bonorum naturalium est interior mentis caligo a quibus omnibus curatur per penitentiam. Addit etiam quod sacerdotes sunt sicut medici animarum. medici autem possunt viventes curare. sed non possunt mortuos suscitare. sic sacerdotes in ministerio curant. sola autem gratia dei vivificat. Et tamen in speciali.

Quando he claves dantur et quibus. a

DI. XIX

Postquam ostensum est que sint claves apostolice et quis earum usus. superest investigare quando iste claves dentur et quibus. Dantur he claves per ministerium episcopi alicui in promotione sacerdotii. Cum enim recipit ordinem sacerdotalem. simul et has claves recipit. Sed non videtur quod omnes vel soli sacerdotes has claves habeant. quia plerique ante sacram ordinationem scientiam discernendi habent. Plures post consecrationem ea carent. Sane dici potest quod alteram clavium istarum. i. scientiam discernendi non habent omnes sacerdotes. unde dolendum est atque lugendum. Multi enim licet indiscreti atque scientie qua eminere debent exortes. sacerdotii gradum recipere presumunt vita et scientia eo indigni. qui nec ante sacerdotium nec post scientiam habent discernendi. qui ligandi sint vel solvendi. Ideoque illam clavem in consecratione non recipiunt. quia semper scientia carent. Qui vero ante sacerdotium scientia discernendi prediti sunt. licet habeant discretionem. non tamen in eis est clavis. quia non valent ea claudere vel aperire. Ideoque cum promovetur in sacerdotem: clavem discretionis recte dicitur accipere. quia et ante habita discretio augetur. et fit in eo clavis ut ea iam valeat uti ad claudendum vel aperiendum.

Quod non omnis sacerdos alteram clavem habet scilicet scientiam discernendi.

Si alteram clavem omnes habeant. scilicet potentiam ligandi et solvendi. b

Cumque iam constet non omnes sacerdotes illas duas claves habere. quia scientia discernendi plerique carent. de altera. i. potentia ligandi et solvendi queritur. utrum omnes sacerdotes eam habeant? Quidam enim hanc potestatem putant illis solis esse concessam. qui doctrinam simul ac vitam apostolorum servant. Illas enim claves promisit dominus petro et imitatoribus eius tantum. ut aiunt. Qui etiam autoritatibus utuntur in munimentum sue opinionis. Hoc enim dicunt Augustinum sensisse ubi superius ait. Remissionem peccatorum vel per seipsum facit deus vel per columbe membra. Dicit etiam idem peccata dimitti vel teneri a sanctis. Idem super Exodum ubi de lamina aurea legitur. Erat autem lamina aurea semper in fronte sacerdotis. Hec inquit significat fiduciam bone vite. quam qui vere perfecteque non significatione sed veritate sacerdos habet. solus potest auferre peccata. Item Gregorius. Illi soli habent in hac carne positi potestatem ligandi et solvendi. sicut sancti apostoli qui illorum exempla simul cum doctrina tenent. Item ex dictis Origenis. Hec potestas soli petro concessa est et imitatoribus Petri. Nam quicunque vestigia petri imitantur. habent recte ligandi et solvendi potestatem. His aliisque testimoniis innituntur qui asserunt potestatem ligandi ac solvendi illis solis concessam sacerdotibus qui vita et doctrina pollent sicut apostoli.

Aug. in lib. de baptismo.

Gregorius in tractatu evangeliorum

Aliorum sententia verior. c

Aliis autem videtur quod et mihi placere fateor. cunctis sacerdotibus hanc clavem dari. scilicet ligandi et solvendi. sed non eam recte ac digne habent: nisi qui vitam et doctrinam apostolicam servant. Nec premisse autoritates malos sacerdotes hanc potestatem negant habere. sed illos solos digne ac recte hac potestate uti significant. qui prediti sunt vita et doctrina apostolica. quia soli ipsorum apostolorum imitatores digne recteque possunt ligare et solvere. et per dominum tantum vel per sanctos in quibus habitat spiritussanctus digne et recte fit remissio vel re-

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0376
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG